

Oppiminen on tärkeä osa urapolkua

Työelämä näyttää muuttuvan monipolkuisemmaksi, eivätkä urapolut ole niin selkeitä kuin menneinä vuosikymmeninä. Aikanaan ammatillisen tutkinnon saamisen jälkeen siirryttiin työelämään ja sieltä myöhemmin eläkkeelle.

Työllistyminen jopa peruskoulun jälkeen on ollut mahdollista.

TEKSTI: LOTTA FRIMODIG

Vaikuttaisi siltä, että olemme menossa suuntaan, jossa työskentelyn ja opintojen jaksot vuorottelevat läpi työelämän. Monen työura vaatii yhä enemmän resilienssikykyä, kykyä sietää epävarmuutta ja kykyä uudistua. Voisikin sanoa, että elinikäinen oppimisen ja uudistumisen vaatimus on täällä.

Teknologian perusteiden ymmärtämisestä hyötyy kaikki

Teknologinen kehittyminen vanhentaa osaamisiamme kiihtyvää vauhtia, siksi onkin yhä oleellisempaa huolehtia omasta ammatillisesta osaamisesta. Siinä missä teollisuudessa automatisaatio ja robotiikka ovat muuttaneet työntekoa, tietotyössä tämä muutos on alkanut myös näkyä hiljalleen. Kun ohjelmistorobotit ja tekoäly pystyvät hoitamaan rutiininomaisia työtehtäviä, työnkuvat voivat muuttua.

Toisille muutos voi olla positiivinen, aikaa jää enemmän mielenkiintoisemmille työtehtäville, mutta ei välttämättä kaikille. Voi olla, että molemmissa tapauksissa muutokset vaativat oman osaamisen päivittämistä, mikä voi avata työelämässä aivan uudenlaisia ovia. Kaikkien olisi hyvä kiinnostua teknologioista siinä määrin, että niistä ymmärtää perusteet. Kun ymmärtää perusteita, uudet asiat eivät välttämättä tunnu niin mystisiltä tai pelottavilta – tästä hyvä esimerkki on Helsingin yliopiston ja Reaktorin toteuttama kaikille avoin ”Tekoälyn perusteet” -opintojakso, mikä antaa toisen näkökulman tekoälyyn kuin mitä media toisinaan antaa.

Omaa osaamista on mahdollista ylläpitää eri tavoin. Toisinaan on perusteltua tehdä kokonainen tutkinto ja jopa sivuttainen siirtymä ammattialalta toiselle, joskus osaamisen päivittämiseen voi riittää täsmällisesti valikoitu avoimen ammattikorkeakoulun tai avoimen yliopiston opintojakso. Osaamisesta ei aina tarvita todistusta, joten omaa ammattitaitoa olisi hyvä pitää yllä seuraamalla aktiivisesti oman alan ammattilai-

Haasteeksi voi osoittautua kriittinen- ja monilukutaito, joita ei ole vanhemmille ikäluokille opetettu koulussa.

Monen nuoren kohdalla haasteena on teknologioiden hyötykäyttö ja oikean tiedon hakeminen viihdekäytön sijaan.

sia ja alan tutkimusta sekä olla mukana tarkoituksenmukaisissa verkostoissa.

Tietoa on saatavilla verkon välityksellä valtavan paljon, esimerkiksi erilaisten verkkokurssien valikoima on globaalisti loputon. Haasteeksi voi osoittautua kriittinen- ja monilukutaito, joita ei ole vanhemmille ikäluokille opetettu koulussa. Toisaalta monen nuoren kohdalla haasteena on teknologioiden hyötykäyttö ja oikean tiedon hakeminen viihdekäytön sijaan, tämän huomasiin viime talvena toimiessani yläkoulussa matematiikan, kemian ja fysiikan opettajana.

Kenellä on vastuu osaamisen uudistamisesta?

Mielenkiintoista on nähdä, miten vastuu osaamisen uudistamisesta jakautuu tulevaisuudessa yksilön itsensä ja työllistävän organisaation välille. Ja ylipäätään millaiseksi yksityisen sektorin ja koulutustarjoajien yhteistyö muodostuu. Ehkä myös osassa organisaatioita edessä on oppimiskulttuurin muutos. Mitä nopeammin osaamisemme vanhenee,

sitä oleellisemmaksi uuden oppiminen tulee, ja moni yritys hyötyisi pedagogisesta osaamisesta.

Omien oppimisstrategioiden ylläpitäminen onkin tärkeää, usein pitkän tauon jälkeen oppimismoodiin pääseminen vaatii aikansa. Kun kuljemme yhä vahvemmin elinikäistä oppimista kohti, monessa organisaatiossa aikuisten opiskelutaitojen tukeminen ja oppimisvaikeuksien tunnistaminen tulevat yhä ajankohtaisemmaksi. Oppiminen on kaikkia varten, koskaan ei ole liian vanha oppiakseen jotain uutta. ■

Kuva: XAMK

Kirjoittaja Lotta Frimodig työskentelee Xamk:ssa data-analyytikkona ja opiskelee JAMK:n ammatillisessa opettajakorkeakoulussa. Hänellä on tuotantotalouden diplomi-insinöörin tutkinto tietojohdamisen maisteriohjelmasta sekä metsätalousinsinöörin (AMK) tutkinto ja yli 10 vuotta kokemusta metsäteollisuudesta.